

Julia Burgers-Drost
Marjolein van Diest

Zeer oud zeer

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

When one door of happiness closes,
another opens; but often we look so long at
the closed door that we do not see the one
which has opened for us.

– Helen Keller

1

1980

Zenuwachtig trok Lena Bezemer haar rokje recht. Zat haar blouse niet scheef dichtgeknoopt? Ze gleeed met haar vingers over de rij knoopjes: in orde. Opgelucht streek ze de stof glad. Voor de zekerheid maakte ze het bovenste knoopje ook nog even dicht.

Haar contactpersoon bij het uitzendbureau, Annemarie van Dalen, had haar nogal smalend verteld over haar voorgangster. Deze Lydia had zich verbeeld dat ze haar baas, die sinds twee jaar weduwnaar was, aan de haak zou kunnen slaan. Smachtende blikken waren aan de lopende band zijn deel geweest, evenals het moeten aanschouwen van steeds uitdagender kledij. Lydia had het veld moeten ruimen omdat de situatie door haar gedrag 'onhoudbaar' was geworden, aldus Annemarie.

'Ik ga ervan uit dat u geen rare dingen in uw hoofd haalt?' had ze gevraagd, terwijl ze Lena van top tot teen opnam.

Lena wist niet of ze zich beledigd of geveleid moest voelen door deze vraag. Vond Annemarie haar met haar veertig jaar zo oud, dat geen

man haar een tweede blik waardig zou keuren? Of achtte ze Lena gewoon verstandiger dan de jonge Lydia?

‘Geen zorgen. Ik heb net mijn man verloren, mijn hoofd staat niet naar een nieuwe relatie,’ was haar kalme reactie geweest.

Annemarie had een kleur gekregen en iets onduidelijks gemompeld.

‘Mevrouw... Bezemer?’ Een diepe mannenstem rukte haar uit haar overpeinzingen.

‘Ja, dat ben ik!’ haastte ze zich te antwoorden. Ze stond op en pakte de uitgestoken hand aan.

‘Jan Sluys. Welkom, komt u verder,’ noodde de man, die een grijs pak droeg. Pas toen ze goed en wel zat in de aangeboden stoel, kreeg ze de kans hem wat beter op te nemen. Jan Sluys liep op zijn gemak om het grote bureau heen en nam plaats op de zwarte leren stoel die erachter stond.

‘Zo, eens even kijken,’ zei hij, terwijl hij een stapeltje papieren ordende. Lena vond hem lijken op een oudere versie van Tom Hanks, een van haar favoriete acteurs. Wat langer en breder, maar qua gezicht had hij er veel van weg. Zouden zijn ogen ook bijna spleetjes worden als hij lachte?

‘Het uitzendbureau heeft uw cv gefaxt.’ Hij

legde het papier opzij. ‘Maar cv’s kunnen er prachtig uitzien, ze zeggen weinig over hoe iemand in werkelijkheid is. Vertelt u eens in uw eigen woorden over uzelf, uw motivatie. Waarom zou u hier willen komen werken?’ vroeg hij, met een armzwaai die het hele bedrijf moest omvatten. Hij lachte erbij en Lena zag dat hij inderdaad net zulke ogen had als Tom Hanks – ze gingen bijna dicht als hij lachte.

Streng riep ze zichzelf tot de orde. Concentreer je nu, Lena! Deze man had geen behoefte aan een tweede Lydia. En ze had echt een baan nodig, dus ze moest nu een professionele indruk maken. Met een kalme glimlach begon ze te vertellen.

‘Het is gelukt, ik heb de baan!’ riep Lena toen ze het uitzendbureau binnenliep.

Annemarie glimlachte haar toe. ‘Ik had niet anders verwacht. U bent geknipt voor deze functie. Meneer Sluys belde al en zei dat u een zeer competente indruk maakte. Gefeliciteerd! Ga zitten, dan maken we de zaak rond.’

Nog voor Lena had plaatsgenomen, begon Annemarie al druk te vertellen. ‘Sluys Bouw is een middelgroot bedrijf. Dat betekent dat u als

secretaresse van de directeur een soort spin in het web bent. Het is niet voor iedereen weggelegd, maar ik ben blij dat meneer Sluys dezelfde kwaliteiten in u ziet die wij ook zagen.'

Lena sloeg haar benen over elkaar en veegde een blaadje van haar laag gehakte pump, haar verstandige schoenen, zoals ze die noemde. 'Wat een mooi compliment, dank u wel.'

Annemarie keek haar wat beschaamd aan, zag Lena. Ze had vast spijt van haar opmerking eerder vandaag, toen ze het over de smachtende Lydia hadden gehad en Annemarie haar had gevraagd of zij ook romantische verwachtingen koesterde. Waarschijnlijk had Annemarie nu pas haar dossier goed gelezen, waarin stond dat Lena de afgelopen paar jaar niet gewerkt had omdat ze haar zieke man had verzorgd. Na bijna twee jaar was hij aan de gevolgen van kanker overleden. Sinds die tijd had ze via uitzendbureaus diverse baantjes gehad. Maar dit was de eerste keer dat ze een serieuze functie kreeg aangeboden.

Ze glimlachte naar Annemarie, want het zat niet in haar aard haatdragend te zijn.

De jonge vrouw lachte opgelucht terug. 'Als u het net zo goed doet als tot nu toe, gezien de beoordelingen van eerdere werkgevers die in uw

dossier zitten, heb ik er alle vertrouwen in,' zei ze warm.

Lena had het zo druk met ontdekken hoe Sluys Bouw reilde en zeilde, dat de maanden ongemerkt voorbijvlogen. De veelbesproken Lydia was er natuurlijk niet meer om haar in te werken, dus moest ze zichzelf alles eigen maken. Als rechterhand van Jan Sluys was ze inderdaad een manusje-van-alles. Ze hield contact met de boekhouding, personeelszaken, inkoop, de werkvloer, noem maar op.

Na enige tijd deed ze voorzichtig enkele voorstellen om het werkproces wat efficiënter te laten verlopen. Jan Sluys was blij verrast door haar initiatiefrijke instelling, liet hij haar herhaaldelijk weten. Toen de standaardtermijn van het uitzendbureau verstreken was, bood hij haar dan ook een jaarcontract aan. Blij nam ze het aanbod aan.

‘En dan moeten we elkaar ook maar gaan tutoyeren,’ stelde hij voor. ‘We zijn hier niet zo formeel, en het is behoorlijk vermoeiend om telkens “mevrouw Bezemer” te moeten zeggen.’

De bouw zat in een dip, net als de gehele economie. Hierdoor moest er meer werk gedaan

worden door minder mensen en kwam het geregeld voor dat ze om vijf uur nog niet klaar waren. Soms liet Jan haar wat eten halen bij de chinees op de hoek en aten ze hun maaltijd tussen de bedrijven door op. In het begin vond Lena dat nog erg lekker, omdat ze bijna nooit chinees at. Maar op een gegeven moment kwam de nasi haar neus uit en zorgde ze dat ze wat extra brood en beleg meenam van huis op drukke dagen.

Lena had gemerkt dat Jan Sluys altijd klokslag acht uur naar huis belde, wat er ook gebeurde. Hij sprak dan eerst met zijn huishoudster, Jannie Blok, over het verloop van de dag. Daarna kreeg hij zijn tienjarige dochtertje Louise aan de telefoon.

Zo ging het vandaag ook weer. Lena zat achter haar schrijfmachine en hoorde hoe Jan zijn dochter begroette. Zoals wel vaker luisterde ze stiekem mee, en ze glimlachte toen ze zijn diepe lach hoorde.

‘Hoe was jouw dag, liefje?’ vroeg hij op tedere toon. Klaarblijkelijk had Louise van alles te vertellen, en Jan hoefde alleen maar af en toe dingen te zeggen als ‘Echt waar?’ en ‘Dat heb je goed gedaan!’ Toen ze uitgepraat waren, vroeg hij of Jannie weer aan de lijn kon komen.

Net als altijd zei hij: ‘Als ik jou niet had, Jannie...’ Hij lachte, waarna hij afscheid nam met een opgewekt: ‘Tot straks!’

Wat een lieve man was het toch. Lena wist hoe het was om een geliefde te moeten verliezen, maar ze kon zich er geen voorstelling van maken hoe hartverscheurend het moest zijn om daarna ook nog eens je kind alleen op te voeden. En hij deed het blijkbaar heel goed, want ze kon horen als hij met zijn dochter belde, dat ze een heel innige band met elkaar hadden.

Toen ze Jan Sluys in zijn kantoor hoorde lopen, boog Lena zich snel weer over de brief die ze aan het typen was. *Graag horen wij of u van deze offerte gebruik wilt maken...*

‘Wat jammer dat papa me vanavond niet komt instoppen,’ treurde Louise intussen.

Jannie, die haar naar bed had gebracht, streek het meisje over de blonde haren en trok het dekbed nog een stukje omhoog. ‘Gelukkig dan maar dat ik er tenminste nog ben,’ plaagde ze haar.

Het meisje zette grote ogen op. ‘Maar daar ben ik ook heel blij om, hoor, Jannie!’ Ze legde een warm handje tegen Jannies wang. Jannies honingblonde haar, in een strakke boblijn geknipt,

gleed naar voren toen ze zich bukte om het kind op haar voorhoofd te kussen.

‘Jannie? Gaat papa ook dood, net als mama?’

Met een brok in haar keel zei Jannie: ‘Natuurlijk niet, liefje!’

‘En als het nou toch gebeurt?’ klonk het benauwd.

‘Dan ben ik er nog. Wat er ook gebeurt, ik zal er altijd voor je zijn. Altijd!’ beloofde ze stellig.

Met een zucht draaide Louise zich op haar zij. ‘Dan is het goed.’

Normaal gesproken ging Jannie weg zodra ze het kind een nachtzoen had gegeven. Maar die avond bleef ze bij Louise zitten tot het meisje in slaap gevallen was.

2

2010

Het begon al te schemeren toen Emma de Koning in haar grijze Mini door de smalle straatjes van de Harderwijkse binnenstad reed. Het hoge tempo maakte duidelijk dat ze deze route op haar duimpje kende. Ze klakte quasigeërgerd